

Bruksela, dnia 19.6.2026 r.
COM(2026) 284 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

dotyczące wymiany informacji pochodzących z rejestrów karnych między państwami członkowskimi za pośrednictwem europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS)

{SWD(2026) 152 final}

1. Wprowadzenie

Celem europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) jest poprawa bezpieczeństwa w ramach unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dzięki umożliwieniu skutecznej wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi o poprzednich wyrokach skazujących wydanych przez sądy karne w UE. ECRIS uruchomiono w kwietniu 2012 r. Reguluje go decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji¹. Decyzja Rady 2009/316/WSiSW z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych została zastąpiona dyrektywą (UE) 2019/884, ale nadal jest wiążąca dla Danii i Irlandii².

W dniu 29 czerwca 2017 r. Komisja przyjęła swoje pierwsze sprawozdanie statystyczne zgodnie z art. 7 decyzji Rady 2009/316/WSiSW, które obejmowało okres od kwietnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.³ Drugie sprawozdanie statystyczne Komisji, przyjęte 21 grudnia 2020 r., obejmowało okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.⁴

Niniejsze sprawozdanie⁵ jest trzecim sprawozdaniem statystycznym Komisji dotyczącym wymiany informacji pochodzących z rejestrów karnych pomiędzy państwami członkowskimi za pośrednictwem systemu ECRIS. Celem sprawozdania jest ocena zgodności wymian informacji prowadzonych przez państwa członkowskie z ramami prawnymi ECRIS oraz zidentyfikowanie wszelkich problemów ze sprawnością systemu, co ma służyć naprawie sytuacji. Komisja zastrzega sobie prawo podjęcia wszelkich stosownych działań, aby zapewnić wypełnianie przez państwa członkowskie ich zobowiązań prawnych określonych w decyzji ramowej Rady 2009/315/WSiSW.

Niniejsze sprawozdanie przyjęto przed uruchomieniem systemu ECRIS-TCN (który uzupełni ECRIS o skuteczny mechanizm wymiany informacji na temat skazanych obywateli państw trzecich⁶), aby podsumować wymianę informacji między państwami członkowskimi mającą miejsce przed uruchomieniem tego nowego systemu.

1.1. Dane statystyczne dotyczące systemu ECRIS

Niniejsze sprawozdanie zawiera przegląd wykorzystania ECRIS w pięcioletnim okresie **od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2024 r.** Towarzyszy mu dokument roboczy służb Komisji SWD(2026)152. Niektóre dane statystyczne przedstawione w sprawozdaniu stanowią ogólny przegląd ponad trzynastoletniego okresu funkcjonowania systemu ECRIS od momentu jego uruchomienia w kwietniu 2012 r. Porównawcze dane statystyczne dotyczące wszystkich państw członkowskich oraz tabele statystyczne dotyczące poszczególnych państw członkowskich w sekcji 3 dokumentu roboczego służb Komisji obejmują jednak wymianę danych za pośrednictwem systemu ECRIS w ciągu ostatnich pięciu lat, w latach 2020–2024. W stosownych przypadkach jako punkt odniesienia wykorzystano dane statystyczne

¹ Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23 – zmieniona dyrektywą (UE) 2019/884, Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 143.

² Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 33. Decyzja ta została zastąpiona dyrektywą (UE) 2019/884 w odniesieniu do państw członkowskich związanych tą dyrektywą – od dnia 28 czerwca 2022 r.

³ COM/2017/341 final; SWD/2017/242 final.

⁴ COM/2020/778 final; SWD/2020/378 final.

⁵ Na podstawie art. 13a ust. 3 decyzji ramowej 2009/315/WSiSW.

⁶ Zob. sekcja 2.9.

z poprzednich lat. Sprawozdanie obejmuje również **dane dotyczące Zjednoczonego Królestwa do 31 grudnia 2020 r.**⁷

Sprawozdanie oparto na danych statystycznych generowanych automatycznie przez system i przesyłanych następnie przez państwa członkowskie do Komisji. Ze zbioru 233 wskaźników statystycznych ustanowionych w odniesieniu do systemu ECRIS wybrano do publikacji tylko najbardziej istotne i znaczące informacje. Państwa członkowskie poproszono również o przekazanie informacji statystycznych na temat liczby wydanych na ich terytorium wyroków skazujących dotyczących obywateli innych państw członkowskich UE, aby umożliwić Komisji opracowanie przeglądu wdrażania procedury powiadamiania. Sprawozdanie obejmuje dane na temat wyroków skazujących otrzymane od wszystkich 27 państw członkowskich i od Zjednoczonego Królestwa za 2020 r.

1.2. Ogólne zasady systemu ECRIS

ECRIS jest oparty na zdecentralizowanej strukturze informatycznej, w ramach której odbywa się wymiana informacji z rejestrów karnych drogą elektroniczną wyłącznie pomiędzy organami centralnymi państw członkowskich.

Każde państwo członkowskie, które skazało obywatela innego państwa członkowskiego, jest zobowiązane do jak najszybszego przekazania temu państwu członkowskiemu („państwu członkowskiemu obywatelstwa”) za pośrednictwem systemu ECRIS wszystkich informacji dotyczących wyroku skazującego (**powiadomień o nowych wyrokach skazujących**) z późniejszymi aktualizacjami (**powiadomieniami o aktualizacjach**).

Dzięki temu, oprócz wyroków skazujących wydanych w samym państwie członkowskim obywatelstwa, państwo członkowskie obywatelstwa może prowadzić centralny rejestr wszystkich wyroków skazujących wydanych wobec jego obywateli przez sądy karne w innych państwach członkowskich UE. Państwo członkowskie obywatelstwa jest następnie zobowiązane do przechowywania i aktualizacji wszystkich informacji otrzymanych za pośrednictwem ECRIS oraz do przekazywania informacji dotyczących rejestru karnego (**odpowiedzi na wnioski**) na prośbę innego państwa członkowskiego (**wnioski o udzielenie informacji**) w **krótkich terminach 10–20 dni**⁸.

⁷ Zjednoczone Królestwo było państwem członkowskim UE do 31 stycznia 2020 r., ale na podstawie art. 127 ust. 1 umowy o wystąpieniu nadal wymieniało informacje za pośrednictwem ECRIS w okresie przejściowym, który zakończył się 31 grudnia 2020 r. Obecnie Zjednoczone Królestwo wymienia informacje pochodzące z rejestrów karnych z państwami członkowskimi UE na podstawie umowy o handlu i współpracy.

⁸ Szczegółowy opis ogólnych zasad wymiany informacji za pośrednictwem ECRIS przedstawiono w sekcji 1 dokumentu roboczego służb Komisji.

1.3. Streszczenie

W 2022 r., po upływie ponad 10 lat od uruchomienia, ECRIS osiągnął **ważny cel pośredni: w pełni połączono wzajemnie wszystkie 27 państw członkowskich**, a także ustanowiono oraz ustabilizowano maksymalną możliwą liczbę 702 wzajemnych połączeń. Dzięki temu informacje z rejestrów karnych można wymieniać w całej UE bez barier technicznych.

Po spadku spowodowanym pandemią i brexitem liczba wymienianych przekazów zaczęła ponownie rosnąć i w 2024 r. osiągnęła prawie 4,8 mln komunikatów, czyli średnio 400 000 komunikatów miesięcznie. Od 2017 r. struktura wymiany informacji znacznie się zmieniła – liczba wniosków o udzielenie informacji obecnie przewyższa niemal pięciokrotnie liczbę powiadomień o wyrokach skazujących.

Liczba wyroków skazujących wydanych wobec obywateli innych państw członkowskich znacznie spadła w 2020 r. do około 250 000 rocznie i od tego czasu utrzymuje się na tym poziomie, co prowadzi do **mniejszej liczby powiadomień o nowych wyrokach skazujących**. W 2024 r. liczba powiadomień spadła do 260 000, co jest porównywalne z poziomem z 2014 r. **Obecnie wszystkie państwa członkowskie przekazują powiadomienia o nowych wyrokach skazujących**, a wiele z nich uporało się z **zaległościami**, jednak nie wszystkie wyroki skazujące są zgłaszane, zwłaszcza przez Danię, Irlandię, Luksemburg, Słowację i Rumunię.

Liczba wniosków o udzielenie informacji stale rosła, osiągając 1,2 mln w 2024 r. W 2019 r. nastąpiła **całkowita zmiana w korzystaniu z ECRIS**, który **częściej wykorzystywano do celów innych niż postępowanie karne**. W 2024 r. wnioski w celach niezwiązanych z postępowaniem karnym stanowiły **56 % ogółu wniosków** i dotyczyły głównie kontroli przed zatrudnieniem na stanowiska wiążące się z kontaktem z dziećmi lub wniosków od osób fizycznych o udzielenie informacji z rejestru karnego dotyczących ich samych.

Niemniej jednak **kilka państw członkowskich**, w tym Grecja, Bułgaria, Estonia, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Malta i Słowenia, **nadal w ograniczonym stopniu korzysta z ECRIS w celu złożenia wniosku o udzielenie informacji z rejestrów karnych**. Niektóre państwa członkowskie (Belgia, Chorwacja, Węgry, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Słowenia i Słowacja) korzystają z ECRIS **wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów postępowania karnego**, natomiast inne państwa członkowskie zwracają się o informacje **niemal wyłącznie do innych celów** (Czechy, Cypr, Grecja i Hiszpania).

W 2024 r. jedynie 16,6 % odpowiedzi zawierało informacje na temat wcześniejszych wyroków skazujących, co odzwierciedla rosnący odsetek wniosków do celów innych niż postępowanie karne. Mimo to ponad 197 000 odpowiedzi ujawniło istnienie wcześniejszych wyroków skazujących.

Wskaźniki reakcji znacznie się poprawiły w porównaniu z 2019 r., przy czym liczba spóźnionych odpowiedzi spadła o połowę, a liczba wniosków, w przypadku których upłynął termin udzielenia odpowiedzi, spadła ponad pięciokrotnie. 9,7 % odpowiedzi wysłano jednak po upływie przewidzianego prawem terminu, a w przypadku 38 000 wniosków termin udzielenia odpowiedzi upłynął.

Pomimo **tendencji wzrostowej, jeżeli chodzi o liczbę aktualizacji** (254 000 w 2024 r.), niektóre państwa członkowskie nadal przekazują jedynie kilka aktualizacji (Bułgaria, Grecja, Irlandia i Malta) lub nie przekazują ich w ogóle (Estonia i Słowenia).

Nastąpił niepokojący **wzrost liczby wniosków, na które nie udzielono odpowiedzi** – w latach 2020–2024 nie otrzymano odpowiedzi na 317 000 wniosków (5,8 % wszystkich wniosków), głównie ze strony Cypru, Bułgarii, Chorwacji, Hiszpanii i Grecji. Tendencja wzrostowa, jeżeli chodzi o naruszanie obowiązku udzielania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji, jest alarmująca, biorąc pod uwagę potencjalnie poważne skutki nieudzielenia informacji.

Liczba wymienianych komunikatów dotyczących obywateli państw trzecich pozostaje ograniczona (88 000 – 7 % wszystkich wniosków), chociaż oczekuje się, że liczba ta wzrośnie po uruchomieniu ECRIS-TCN w 2027 r.

Między państwami członkowskimi utrzymują się **znaczne różnice pod względem aktywności i obciążenia pracą**.

2. Wymiana informacji za pośrednictwem systemu ECRIS w liczbach

2.1. Podłączone państwa członkowskie

ECRIS jest zdecentralizowanym systemem, w ramach którego wszystkie państwa członkowskie powinny być wzajemnie ze sobą połączone. Państwo członkowskie uznaje się za podłączone do ECRIS, jeżeli wymienia informacje dotyczące rejestru karnego z co najmniej jednym innym podłączonym państwem członkowskim.

Kolejny kamień milowy w historii ECRIS został osiągnięty – **wszystkie państwa członkowskie są obecnie podłączone do ECRIS** i wymieniają informacje pochodzące z rejestrów karnych ze **wszystkimi innymi państwami członkowskimi**.⁹

System ECRIS zaczął funkcjonować w 2012 r., a łączna liczba wzajemnych połączeń wynosiła 173 z 702 możliwych w tamtym czasie (27 państw członkowskich podłączonych do systemu). Na koniec 2019 r. ustanowionych było 670 wzajemnych połączeń (co stanowiło 90 % z 756 możliwych wówczas wzajemnych połączeń). Dopiero w 2022 r., po 10 latach funkcjonowania ECRIS, **ustanowiono wszystkie 702 możliwe wzajemne połączenia**¹⁰ między państwami członkowskimi i od tego czasu ich liczba pozostaje stabilna.

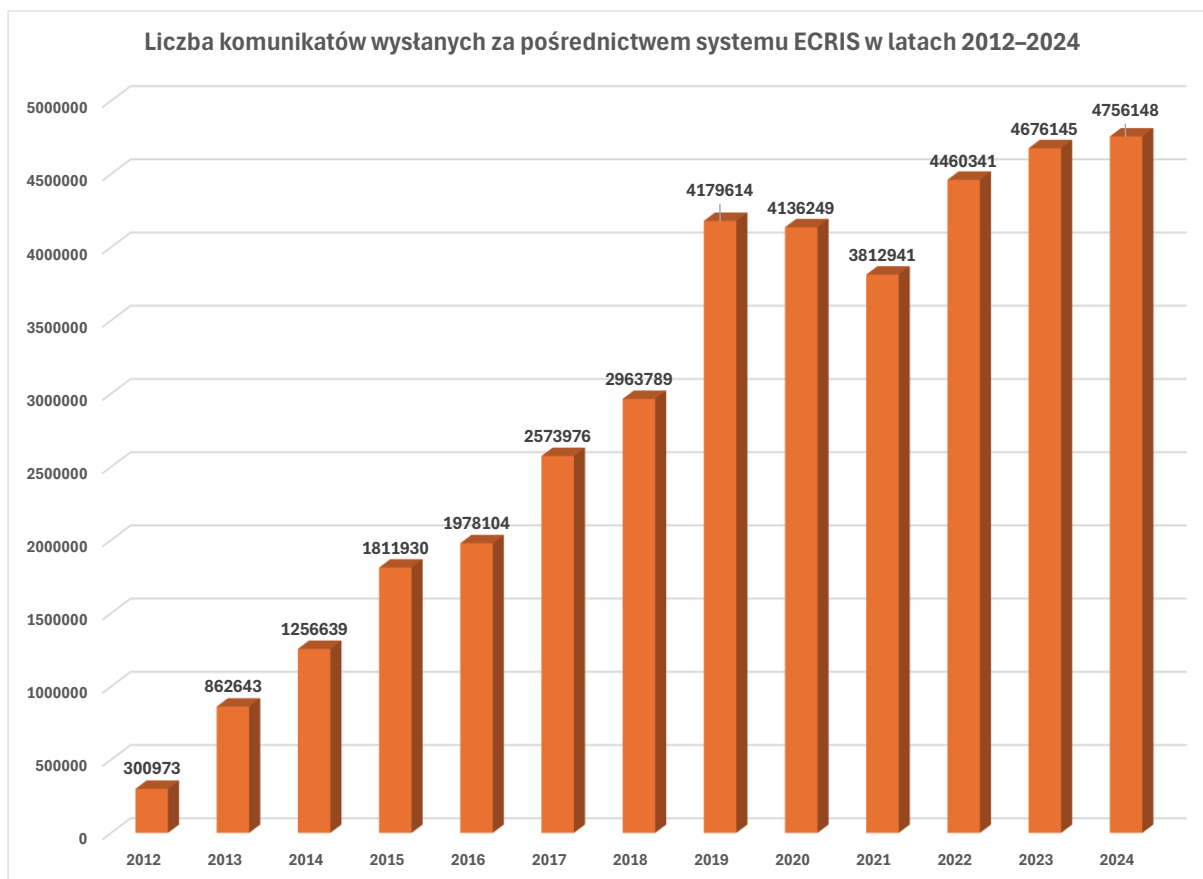
➤ **Wszystkie 27 państw członkowskich jest podłączonych do ECRIS i wymienia informacje z rejestrów karnych ze wszystkimi innymi państwami członkowskimi**
Po 10 latach funkcjonowania osiągnięto **kolejny kamień milowy** w historii ECRIS – **w 2022 r. ustanowiono wszystkie 702 możliwe wzajemne połączenia** między państwami członkowskimi i od tego czasu ich liczba pozostaje stabilna.

2.2. Łączna liczba wymienianych komunikatów

Na poniższym wykresie zilustrowano rosnącą roczną liczbę komunikatów wymienianych pomiędzy wszystkimi podłączonymi państwami członkowskimi od kwietnia 2012 r., kiedy uruchomiono system ECRIS, do 31 grudnia 2024 r. Należy zauważyć, że w 2012 r. system był aktywny tylko przez 8 miesięcy. Liczby te obejmują wszystkie rodzaje komunikatów: powiadomienia, aktualizacje, wnioski, odpowiedzi, odmowy, inne odpowiedzi i wymianę dodatkowych informacji.

⁹ Historię połączeń do sieci ECRIS przedstawiono w sekcji 2.1 dokumentu roboczego służb Komisji.

¹⁰ Liczba ta uwzględnia aktualną liczbę państw członkowskich po brexicie, tj. 27 (27*26).

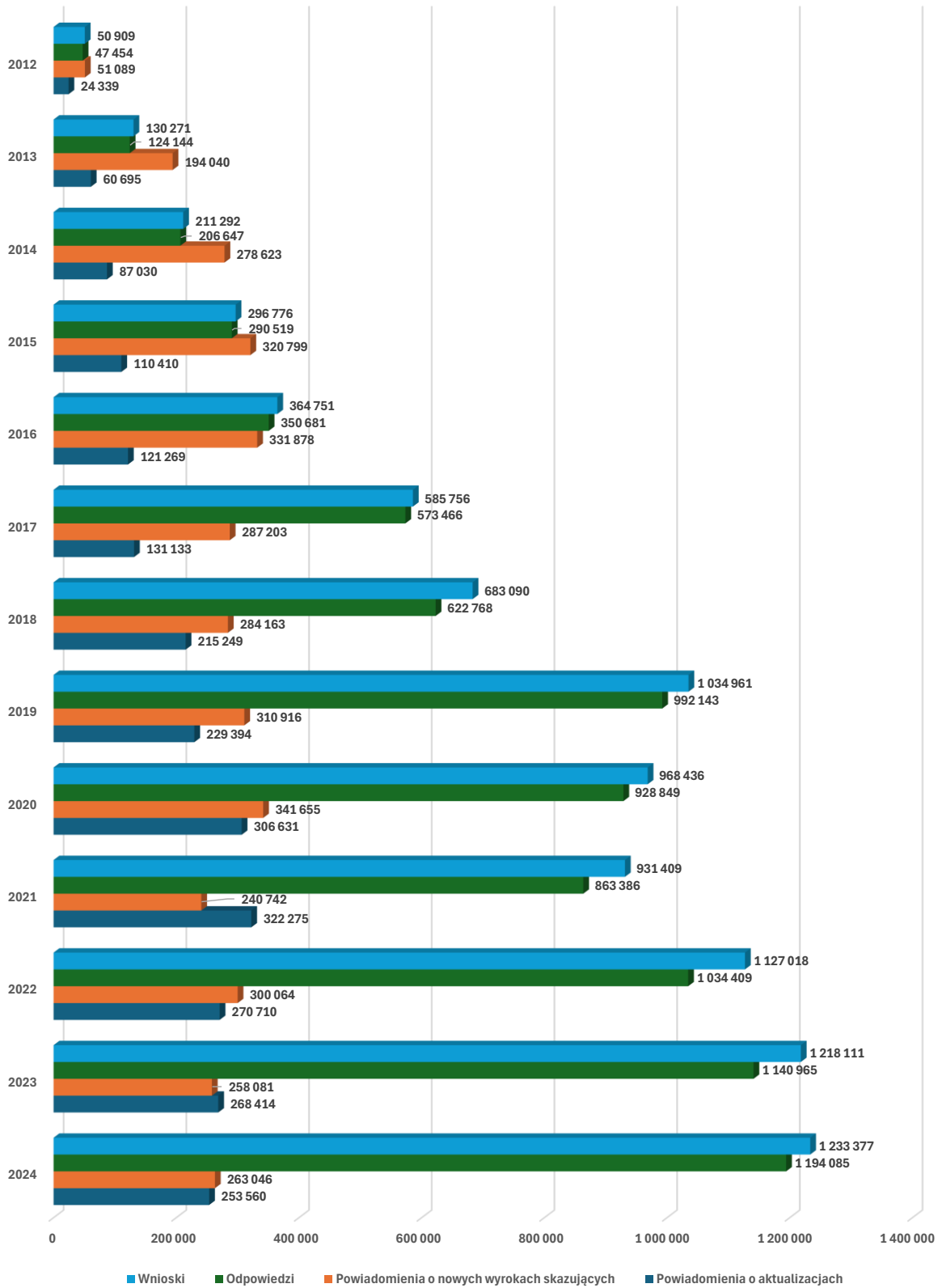

Roczna liczba komunikatów **rosła szybko do 2019 r.**, kiedy to osiągnęła prawie **4,2 mln**, czyli średnio 348 000 komunikatów miesięcznie. Okres pandemii i wynikające z niej ograniczenia w podróżowaniu sprawiły, że liczba ta **ustabilizowała się w 2020 r.**, zaś **w 2021 r. gwałtownie spadła do 3,8 mln** komunikatów. Do spadku tego przyczyniło się również wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z systemu ECRIS 1 stycznia 2021 r. W 2022 r. liczba komunikatów znów zaczęła regularnie rosnąć i **w 2024 r. osiągnęła prawie 4,8 mln, czyli średnio 400 000 komunikatów miesięcznie.**

Poniższy wykres ilustruje tendencje w zakresie liczby wysłanych wniosków, odpowiedzi na wnioski, powiadomień o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach w ciągu 13 lat funkcjonowania ECRIS. Odpowiedzi obejmują odpowiedzi na wnioski, odmowy odpowiedzi i inne odpowiedzi¹¹.

¹¹ Do innych odpowiedzi należą na przykład odpowiedzi zawierające informacje o znalezionych kilku różnych osobach, o osobie niebędącej obywatelem państwa członkowskiego, do którego jest skierowany wniosek itp.

Łączna liczba wniosków, odpowiedzi, powiadomień
o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach

Proporcje między liczbą powiadomień o nowych wyrokach skazujących, wniosków i odpowiedzi na wnioski zaczęły diametralnie zmieniać się od 2017 r. W 2016 r. liczby w każdej z trzech kategorii były niemal równe: wynosiły po około 350 000 rocznie; w latach 2019 i 2020 **liczba wniosków** o udzielenie informacji oraz powiązana **liczba odpowiedzi** wzrosła jednak trzykrotnie w porównaniu z liczbą powiadomień, aby **w latach 2023 i 2024 przekroczyć liczbę powiadomień prawie pięciokrotnie.**

W 2020 r. **liczba powiadomień** o nowych wyrokach skazujących wzrosła do 340 000¹², a następnie ponownie spadła w 2021 r., po czym **do końca 2024 r. ustabilizowała się na stosunkowo niskim poziomie około 260 000 rocznie**, co odpowiada poziomowi powiadomień z 2014 r. Biorąc pod uwagę rosnącą sieć wzajemnych połączeń między państwami członkowskimi oraz fakt, że w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym mniej państw członkowskich miało problemy z powiadamianiem o wszystkich nowych wyrokach skazujących¹³, zmiana ta wskazuje na **zmniejszenie liczby wyroków skazujących** wydanych wobec obywateli innych państw członkowskich.

Z kolei **liczba wniosków o udzielenie informacji** i związanych z nimi odpowiedzi **stale rośnie – o 25 % od 2020 r. – i w 2024 r. osiągnęła łącznie 1,2 mln** w każdej z tych kategorii. Wzrost ten nie jest tak radykalny jak w poprzednim okresie odniesienia¹⁴, kiedy to nastąpiła istotna zmiana w korzystaniu z ECRIS i **liczba wniosków do celów innych niż postępowanie karne trzykrotnie przewyższała liczbę wniosków do celów postępowania karnego** (więcej szczegółów w sekcji 2.8). Stały wzrost liczby wniosków w ciągu 13 lat funkcjonowania ECRIS jest również oznaką, że państwa członkowskie są coraz bardziej świadome potrzeby korzystania z systemu w celu zwracania się o informacje w toku postępowania karnego, aby móc uwzględniać uprzednie wyroki skazujące, zgodnie z decyzją ramową 2008/675/WSiSW¹⁵.

➤ **Liczba wymienianych komunikatów ponownie wzrosła po pandemii, do poziomu 4,8 mln w 2024 r.**

Z powodu **pandemii** i związanych z nią ograniczeń w podróżowaniu oraz z powodu **brexitu nastąpił gwałtowny spadek** liczby wymienianych komunikatów do 3,8 mln w 2021 r. W 2022 r. liczba komunikatów znów zaczęła regularnie rosnąć, osiągając prawie **4,8 mln w 2024 r.**, czyli **średnio 400 000 komunikatów miesięcznie. Od 2017 r. odsetek powiadomień o wyrokach skazujących, wniosków i odpowiedzi na wnioski uległ diametralnej zmianie, przy czym w 2024 r. liczba wniosków o udzielenie informacji przekroczyła niemal pięciokrotnie liczbę powiadomień.**

2.3. Liczba powiadomień, wniosków i odpowiedzi w podziale na państwa członkowskie

Na poniższym wykresie przedstawiono łączną liczbę wysłanych wniosków, odpowiedzi na wnioski, powiadomień o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach w okresie pięciu lat od 2020 r. do 2024 r.¹⁶, w podziale na państwa członkowskie

¹² Wzrost ten był spowodowany przede wszystkim wysłaniem przez Zjednoczone Królestwo 95 000 zaległych powiadomień w 2020 r. (co stanowiło trzykrotność zwyczajowej liczby powiadomień wysyłanych co roku przez Zjednoczone Królestwo) przed opuszczeniem ECRIS.

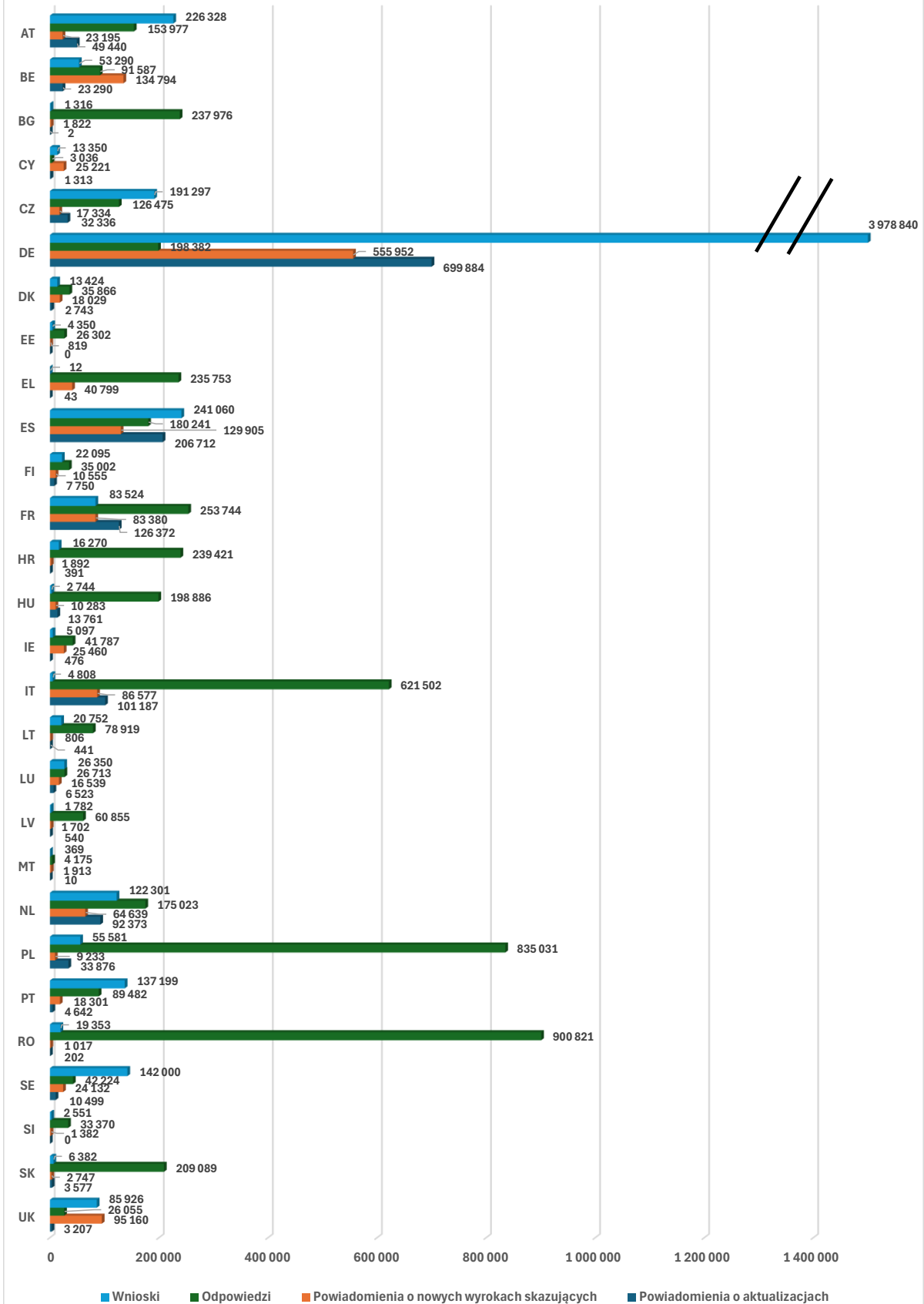
¹³ Jak wskazano w sekcji 2.4 poniżej.

¹⁴ Okres 2017–2019 objęty drugim sprawozdaniem statystycznym.

¹⁵ Dz.U. L 220 z 15.8.2008, s. 32.

¹⁶ Aby zapoznać się z danymi rocznymi za ten okres, zob. sekcja 2.2 dokumentu roboczego służb Komisji.

Łączna liczba wniosków, odpowiedzi, powiadomień o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach według państw członkowskich, 2020–2024

Podobnie jak w poprzednich latach najbardziej aktywnymi państwami członkowskimi pod względem całkowitej liczby tych czterech rodzajów komunikatów były Niemcy (25 % wszystkich wymienianych komunikatów tych rodzajów), Polska (4,2 %), Rumunia (4,2 %), Włochy (3,7 %) i Hiszpania (3,5 %).

Dane te wskazują na **znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem wykorzystania ECRIS i obciążenia pracą**. Niektóre państwa członkowskie **wnoszą o udzielenie informacji znacznie częściej, niż same otrzymują wnioski** o udzielenie informacji. Na przykład Niemcy złożyły w latach 2020–2024 prawie 4 mln wniosków, ale otrzymały jedynie 198 000 wniosków, a Szwecja wysłała 142 000 wniosków, zaś otrzymała 42 200 wniosków¹⁷. Występuje też sytuacja odwrotna – wiele państw członkowskich otrzymuje **znaczną liczbę wniosków**, chociaż same wysyłają ich mniej: np. Rumunia (901 000 udzielonych odpowiedzi w porównaniu z 19 400 wysłanymi wnioskami), Polska (835 000 w porównaniu z 55 600), Włochy (622 000 w porównaniu z 4 800)¹⁸. Inne państwa członkowskie **wysyłają dużą liczbę powiadomień** o nowych wyrokach skazujących do państw członkowskich, których obywatelem jest sprawca, natomiast wysyłają mniej wniosków o udzielenie informacji – m.in. Belgia (135 000 wysłanych powiadomień, 53 300 wysłanych wniosków), Włochy (86 600 powiadomień, 4 800 wniosków) i Grecja (40 800 powiadomień, 12 wniosków).

➤ **Istotne różnice pomiędzy państwami członkowskimi pod względem działań i obciążenia pracą w związku z systemem ECRIS**

Niektóre państwa członkowskie wysyłają o wiele więcej **wniosków o udzielenie informacji niż ich otrzymują** (Niemcy, Szwecja i Austria), podczas gdy inne są **znacznie obciążone pracą w związku z odpowiedziami na takie wnioski** (Rumunia, Polska, Włochy, Francja, Chorwacja, Bułgaria i Grecja). Obciążenie pracą niektórych innych państw członkowskich (Belgia, Włochy, Grecja) wynika przede wszystkim z wysyłania **dużej liczby powiadomień** o nowych wyrokach skazujących do państw członkowskich, których obywatelem jest przestępca.

2.4. Powiadomienia

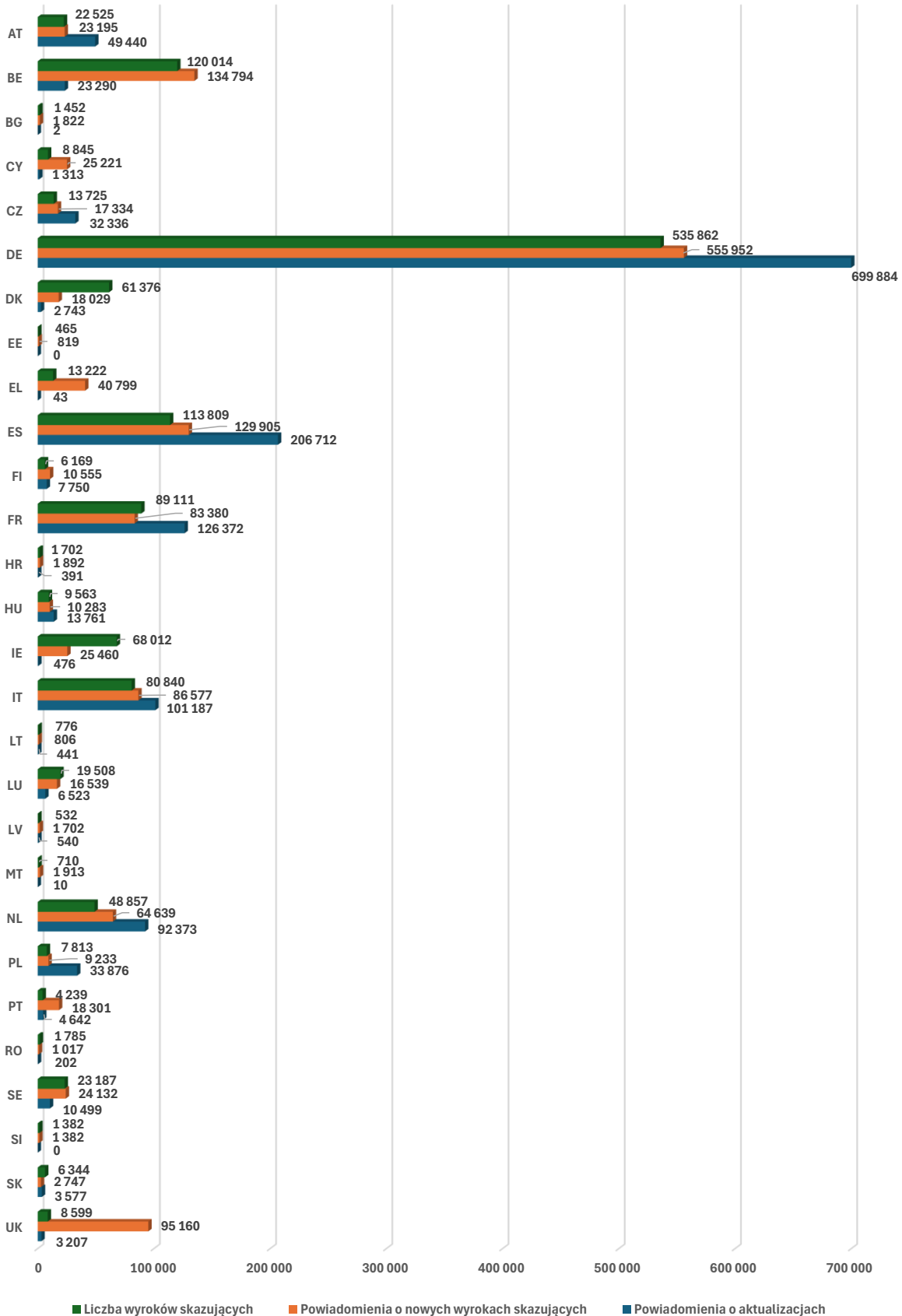
Na poniższym wykresie przedstawiono całkowitą liczbę wyroków skazujących wydanych wobec obywateli innych państw członkowskich, odpowiednie powiadomienia o tych wyrokach skazujących oraz powiadomienia o aktualizacjach przesłane przez każde państwo członkowskie w ciągu pięciu lat, od 2020 r. do 2024 r.¹⁹

¹⁷ Podobnie Austria (226 300 wysłanych wniosków, 154 000 otrzymanych wniosków) i Czechy (191 300 wysłanych wniosków, 126 500 otrzymanych wniosków).

¹⁸ Podobnie Francja (254 000 udzielonych odpowiedzi w porównaniu z 83 500 wysłanymi wnioskami), Chorwacja (239 400 w porównaniu z 16 300), Bułgaria (238 000 w porównaniu z 1 300), Grecja (236 000 w porównaniu z 12), Słowacja (209 000 w porównaniu z 6 400) i Węgry (199 000 w porównaniu z 2 700).

¹⁹ Aby zapoznać się z danymi rocznymi za ten okres, zob. sekcja 2.3 dokumentu roboczego służb Komisji.

Łączna liczba wyroków skazujących i powiadomień (o nowych wyrokach skazujących i o aktualizacjach) według państw członkowskich, 2020–2024

W okresie sprawozdawczym w państwach członkowskich **wydano 1 270 000 nowych wyroków skazujących obywateli innych państw członkowskich**, czyli średnio **250 000 wyroków skazujących rocznie**. Liczba wyroków skazujących **znacznie spadła** w 2020 r. i od tego czasu utrzymuje się na tym samym poziomie, czego skutkiem jest **spadek liczby powiadomień** o nowych wyrokach skazujących.

Łącznie w tym okresie państwa członkowskie przesłały około **1,4 mln powiadomień o nowych wyrokach skazujących i 1,4 mln powiadomień o aktualizacjach**.

Liczba wysłanych powiadomień znacznie różniła się między państwami członkowskimi – od 556 000 powiadomień o nowych wyrokach skazujących wysłanych przez Niemcy do 800 takich powiadomień wysłanych przez Litwę i Estonię w ciągu pięciu lat. Na różnice te mają wpływ przede wszystkim dwa czynniki: wielkość państwa i liczba wyroków skazujących obywateli innych państw członkowskich (przebywających na jego terenie obywateli innych państw członkowskich UE)²⁰.

Najbardziej aktywnymi państwami członkowskimi pod względem wysyłania powiadomień o nowych wyrokach skazujących były: Niemcy (40 % wszystkich takich powiadomień), Belgia (9,6 %) i Hiszpania (9,3 %). Ranking jest podobny w przypadku **powiadomień o aktualizacjach**: Niemcy (49 %), Hiszpania (15 %) i Francja (9 %).

W okresie sprawozdawczym 2020–2024 **odpowiedni odsetek powiadomień o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach oscylował wokół 50 %**. W szczególności w 2024 r. powiadomienia te stanowiły odpowiednio 51 % i 49 % w porównaniu z 58 % i 42 % w roku odniesienia 2019. Należy zaznaczyć, że przed 2018 r. aktualizacje stanowiły tylko około jednej trzeciej wszystkich powiadomień. Obecny **znaczny wzrost liczby aktualizacji** w przypadku wielu państw członkowskich należy postrzegać jako pozytywny sygnał dotyczący ich świadomości znaczenia komunikowania dalszych zmian w początkowych powiadomieniach.

Odsetek powiadomień o nowych wyrokach skazujących i powiadomień o aktualizacjach różnił się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich – od liczby aktualizacji czterokrotnie wyższej (w przypadku Polski) lub ponad dwukrotnie wyższej (w przypadku Austrii i Czech) niż liczba początkowych powiadomień, przez mniej więcej równe proporcje obu kategorii powiadomień (w przypadku Włoch, Niderlandów i Węgier) po liczbę aktualizacji stanowiącą niewielką część wszystkich powiadomień (w przypadku Bułgarii, Cypru, Grecji, Irlandii, Malty i Rumunii). W przypadku Niemiec, Hiszpanii i Francji, które przesłały największą łączną liczbę powiadomień w okresie sprawozdawczym, aktualizacje wynosiły odpowiednio około 56 %, 61 % i 60 % powiadomień.

Jeżeli chodzi o wskazane w poprzednich sprawozdaniach statystycznych kwestie związane z tym, że wiele państw członkowskich nie przesłało żadnych powiadomień o nowych wyrokach skazujących lub aktualizacjach bądź przesłało tylko kilka takich powiadomień, to **w latach 2020–2024 sytuacja znacznie się poprawiła, zarówno pod względem liczby państw członkowskich wypełniających swoje obowiązki, jak i ilości zgłaszanych informacji**.

Po pierwsze, **wszystkie państwa członkowskie obecnie przesyłają powiadomienia o nowych wyrokach skazujących, jednak niektóre nadal nie powiadamiają o wszystkich**

²⁰ Zob. statystyki Eurostatu: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2024.png.

wyrokach skazujących wydanych na ich terytorium, w tym Dania (43 300 brakujących powiadomień; 70 % wyroków skazujących, o których nie powiadomiono), Irlandia (42 600; 63 %), Słowacja (3 600; 57 %), Rumunia (800; 43 %) i Luksemburg (3 000; 15 %). **W rezultacie wyroki skazujące, o których nie powiadomiono, nie zostały zarejestrowane w państwie członkowskim obywatelstwa skazanego.**

Z drugiej strony w większości państw członkowskich²¹ **zaobserwowano nowe zjawisko** polegające na przesyłaniu **liczby powiadomień o nowych wyrokach skazujących znacznie przekraczającej rzeczywistą liczbę wyroków skazujących**. Może to wynikać z przesyłania przez państwa członkowskie **zaległych powiadomień** o wyrokach skazujących z poprzednich lat.

Po drugie, dwa państwa członkowskie (Estonia i Słowenia) **nie przesłały żadnych aktualizacji** poprzednich powiadomień, zaś cztery państwa członkowskie **przesłały niewielką liczbę** aktualizacji, mianowicie Bułgaria (2), Grecja (43), Irlandia (476) i Malta (10). Nieprzesłanie przez skazujące państwo członkowskie aktualizacji **skutkuje przetwarzaniem i rozpowszechnianiem niewiarygodnych i nieaktualnych informacji w państwie członkowskim obywatelstwa skazanego**²².

➤ **Mniej wyroków skazujących w UE od czasu pandemii doprowadziło do spadku liczby powiadomień**

Liczba wyroków skazujących wydanych wobec obywateli innych państw członkowskich znacznie spadła w 2020 r. z ponad 320 000 w poprzednich latach do **250 000** rocznie i od tego czasu utrzymuje się na tym poziomie, co przełożyło się na **spadek liczby powiadomień o nowych wyrokach skazujących**. W 2024 r. łączna liczba powiadomień spadła do **260 000**, czyli do poziomu odnotowanego w 2014 r.

➤ **Wszystkie państwa członkowskie przesyłają powiadomienia o nowych wyrokach skazujących i zaległe powiadomienia o wcześniejszych wyrokach skazujących, ale nadal nie powiadamiają o wszystkich wyrokach skazujących**

W porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi **sytuacja w latach 2020–2024 znacznie się poprawiła i wszystkie państwa członkowskie obecnie przesyłają powiadomienia o nowych wyrokach skazujących**. Ponadto większość państw członkowskich przesłała powiadomienia o wyrokach skazujących w liczbie znacznie przekraczającej rzeczywistą liczbę nowych wyroków skazujących wydanych w tym okresie, co sugeruje, że przesyłały one **zaległe powiadomienia o wyrokach skazujących z poprzednich lat**.

Niektóre państwa członkowskie nadal jednak nie powiadamiają o wszystkich wyrokach skazujących wydanych na ich terytorium (Dania, Irlandia, Luksemburg, Słowacja i Rumunia).

²¹ Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Niemcy, Estonia, Grecja, Hiszpania, Finlandia, Chorwacja, Węgry, Włochy, Łotwa, Malta, Niderlandy, Polska, Portugalia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo.

²² Aby zapoznać się ze szczegółową analizą danych statystycznych poszczególnych państw członkowskich w zakresie wyroków skazujących i powiadomień, zob. sekcja 3 dokumentu roboczego służb Komisji.

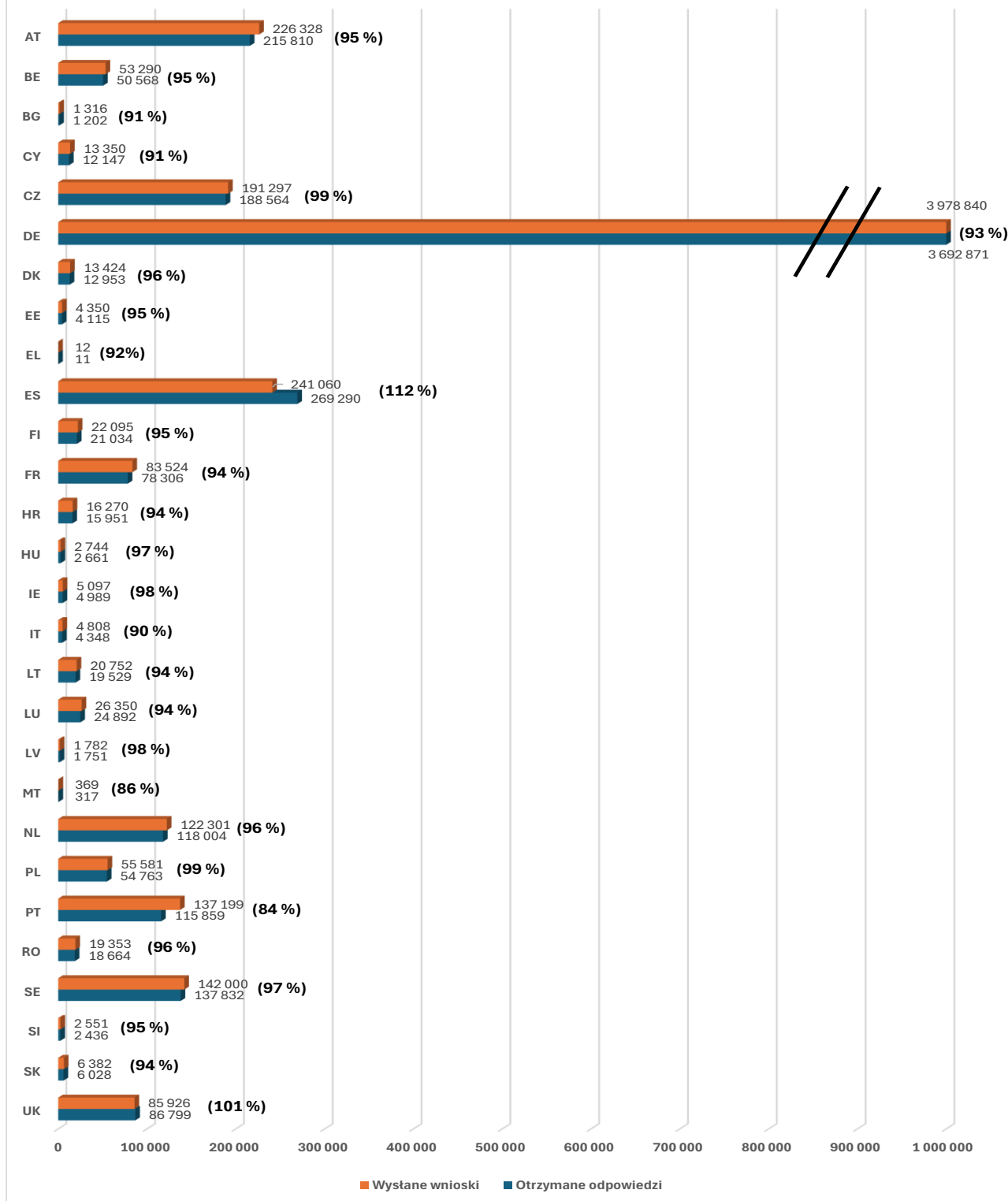
➤ **Pomimo pozytywnej tendencji wzrostowej w zakresie liczby aktualizacji o wielu wyrokach skazujących nadal nie powiadomiono**
Liczba powiadomień o aktualizacjach stale rośnie i w 2024 r. osiągnęła 254 000. Aktualizacje stanowiły **połowę wszystkich wysłanych powiadomień**, w porównaniu z 42 % w 2019 r. Chociaż zauważalnie więcej państw członkowskich wysyła aktualizacje poprzednich powiadomień, **niektóre nadal nie wysyłają żadnych aktualizacji** (Estonia i Słowenia) **lub wysyłają ich bardzo niewiele** (Bułgaria, Grecja, Irlandia i Malta).

2.5. Wnioski o udzielenie informacji

Na poniższym wykresie porównano całkowitą liczbę wniosków o udzielenie informacji przesłanych przez każde państwo członkowskie w latach 2020–2024 z liczbą otrzymanych odpowiedzi oraz wskazano odsetek wniosków, na które otrzymano odpowiedź²³.

²³ Aby zapoznać się z danymi rocznymi za ten okres, zob. sekcja 2.4 dokumentu roboczego służb Komisji.

Łączna liczba wystawianych wniosków i otrzymanych odpowiedzi według państw członkowskich, 2020 – 2024

W latach 2020–2024 złożono prawie **5,5 mln wniosków o udzielenie informacji**. Jak wspomniano w sekcji 2.2, od 2020 r. **roczna liczba wniosków wzrosła o 25 %**, osiągając **1,2 mln w 2024 r.**

Liczba złożonych wniosków różniła się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich – od prawie 4 mln wniosków wysłanych przez Niemcy do zaledwie 12 wysłanych przez Grecję. Głównymi czynnikami wyjaśniającymi to zróżnicowanie są liczba obywateli innych państw członkowskich zamieszkujących w danym państwie członkowskim oraz przepisy krajowe określające obowiązki w zakresie przedstawiania zaświadczeń z rejestrów karnych.

Podobnie jak w poprzednich latach **najbardziej aktywnym** państwem członkowskim pod względem **liczby złożonych wniosków** były **Niemcy (73 % wszystkich wniosków** w latach 2020–2024), a następnie Hiszpania (4,4 %) i Austria (4,1 %) ²⁴. Najbardziej znaczący wzrost liczby wniosków odnotowano w Szwecji i Rumunii, które w 2024 r. wysłały pięć razy więcej wniosków niż w 2019 r., a także w Belgii i Hiszpanii, gdzie liczba wysłanych wniosków wzrosła niemal trzykrotnie.

Pomimo ogólnego wzrostu liczby wniosków problem odnotowany w poprzednich sprawozdaniach statystycznych utrzymuje się, ponieważ niektóre **państwa członkowskie nie wysyłają prawie żadnych wniosków** (Grecja) lub wysyłają **niewielką liczbę wniosków** odnoszących się do obywateli innych państw UE (Bułgaria, Estonia, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Malta i Słowenia) ²⁵. Ponadto w latach 2020–2024 **liczba wysłanych wniosków znacznie spadła** we Francji, Irlandii i Włoszech w porównaniu z danymi odniesienia za 2019 r. Może to prowadzić do sytuacji, w której sądy karne wydają wyroki bez znajomości wyroków skazujących wydanych w innych państwach członkowskich, co jest niezgodne z wymogami określonymi w decyzji ramowej 2008/675/WSiSW. Dodatkowo zmniejszony zostanie efekt prewencyjny wnioskowania o zaświadczenia z rejestru karnego w innych celach niż postępowanie karne, np. w celach kontroli przed zatrudnieniem.

Aby zapoznać się z dalszą analizą i **podziałem wniosków na złożone do celów postępowania karnego oraz złożone do innych celów**, zob. sekcja 2.8.

Z powyższych danych wynika również, że **nie na wszystkie wnioski o udzielenie informacji udzielono odpowiedzi** (zob. również sekcja 2.6). Spośród państw członkowskich, które przesłały największą liczbę wniosków, 7 % wniosków niemieckich (286 000), 5 % wniosków austriackich (10 500) i aż 15 % wniosków portugalskich (21 300) nie doczekało się odpowiedzi w okresie sprawozdawczym. Natomiast w przypadku Hiszpanii liczba odpowiedzi otrzymanych w tym okresie przekroczyła o 11 % liczbę wniosków, co może wynikać z otrzymania zaległych odpowiedzi od innych państw członkowskich.

²⁴ Na kolejnych miejscach znalazły się Czechy (3,5 % wszystkich wniosków wysłanych w latach 2020–2024), Szwecja (2,6 %), Portugalia (2,5 %) i Niderlandy (2,2 %).

²⁵ W latach 2020–2024 Bułgaria wysłała łącznie 1 300 wniosków, Estonia – 4 350, Węgry – 2 700, Irlandia – 5 100, Włochy – 4 800, Łotwa – 1 800, Malta – 370 oraz Słowenia – 2 500.

➤ **Za sprawą powolnego, ale stałego wzrostu liczba wniosków o udzielenie informacji osiągnęła 1,2 mln**

Od 2020 r. roczna liczba wniosków o udzielenie informacji stale rosła – o 25 %, osiągając 1,2 mln w 2024 r. Wzrost ten nie był jednak tak gwałtowny jak w poprzednim okresie odniesienia.

Liczba złożonych wniosków nadal znacznie różniła się między poszczególnymi państwami członkowskimi – od 4 mln wysłanych przez Niemcy (73 % wszystkich wniosków) do zaledwie 12 wysłanych przez Grecję w pięcioletnim okresie sprawozdawczym.

➤ **System ECRIS nadal nie zawsze jest wykorzystywany do wnioskowania o udzielenie informacji o wcześniejszych wyrokach skazujących**

Pomimo wzrostu całkowitej liczby wniosków dalej utrzymuje się problem odnotowany w poprzednich sprawozdaniach statystycznych, który polega na tym, że niektóre państwa członkowskie nie wysyłają prawie żadnych wniosków (Grecja) lub wysyłają tylko bardzo niewiele wniosków w odniesieniu do przebywających na ich terenie obywateli innych państw członkowskich UE (Bułgaria, Estonia, Węgry, Irlandia, Włochy, Łotwa, Malta i Słowenia), oraz dotyczy głównie tych samych państw członkowskich.

Kilka państw członkowskich korzysta z ECRIS wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów postępowania karnego (Belgia, Chorwacja, Węgry, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Słowenia i Słowacja). Inne państwa członkowskie zwracają się o informacje niemal wyłącznie do celów innych niż postępowanie karne (Czechy, Cypr, Grecja i Hiszpania).

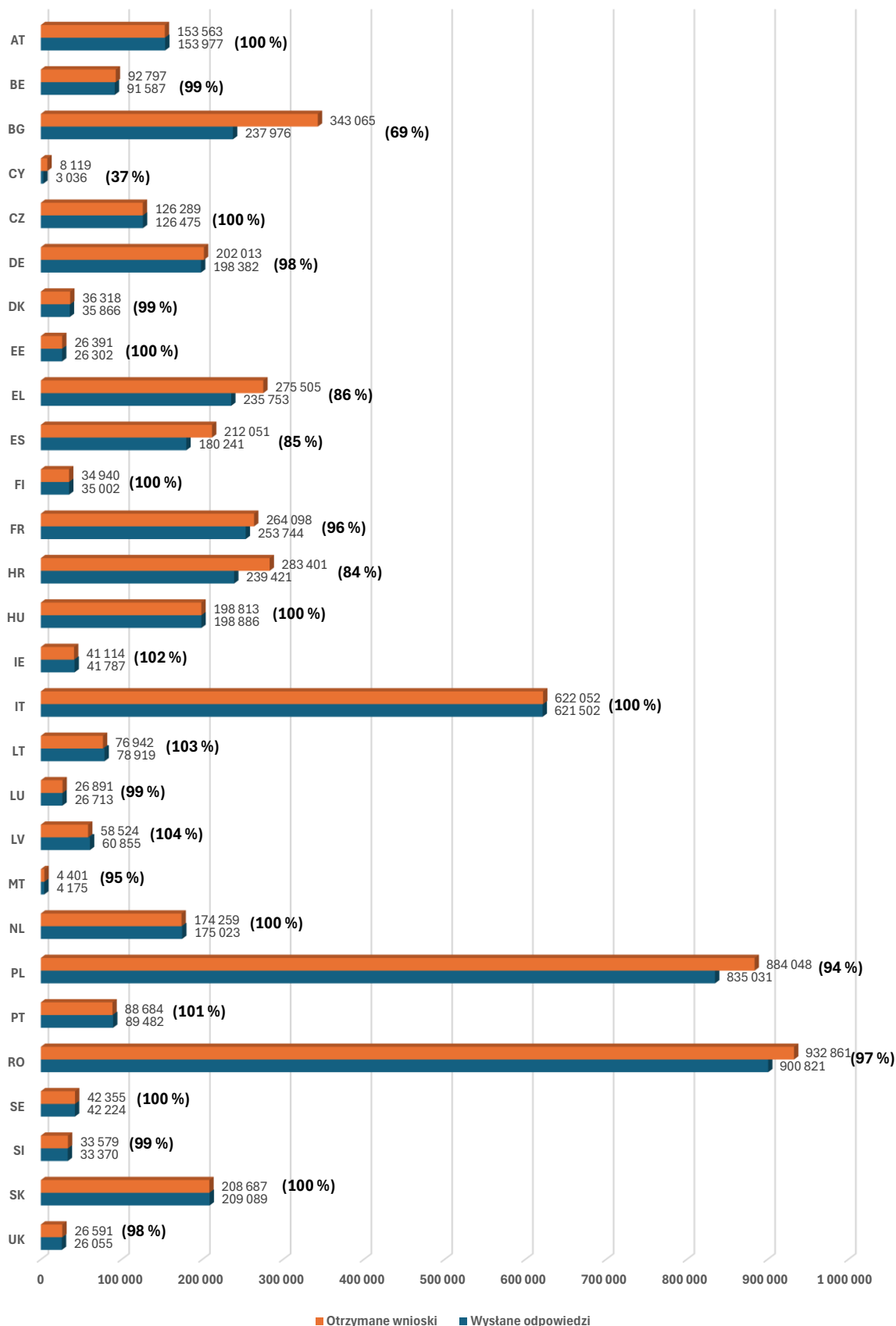
2.6. Odpowiedzi na wnioski

Na poniższym wykresie przedstawiono łączną liczbę oraz odsetek odpowiedzi przesłanych przez każde państwo członkowskie w latach 2020–2024 w porównaniu z liczbą otrzymanych odpowiednich wniosków o udzielenie informacji²⁶.

²⁶

Aby zapoznać się z danymi rocznymi za ten okres, zob. sekcja 2.5 dokumentu roboczego służb Komisji.

Łączna liczba otrzymanych wniosków i wystanych odpowiedzi według państw członkowskich, 2020 – 2024

W latach 2020–2024 państwa członkowskie przesłały łącznie prawie **5,2 mln odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji**. Liczba wniosków otrzymanych w tym okresie **znacznie różniła się między poszczególnymi państwami członkowskimi** – od 933 000 otrzymanych przez Rumunię i 884 000 otrzymanych przez Polskę do 4 400 wniosków otrzymanych przez Malte. Na różnice te mają wpływ przede wszystkim dwa czynniki: całkowita populacja danego państwa członkowskiego i liczba obywateli tego państwa mieszkających w innych państwach członkowskich.

Państwa członkowskie, które **odpowiedziały na największą liczbę wniosków** w ujęciu bezwzględny (tj. niekoniecznie największą w stosunku do otrzymanych wniosków) w pięcioletnim okresie sprawozdawczym, to Rumunia (901 000 odpowiedzi – 17,5 % wszystkich odpowiedzi przesłanych za pośrednictwem ECRIS), Polska (835 000 odpowiedzi – 16 %) i Włochy (621 000 odpowiedzi – 12 %)²⁷.

Chociaż wszystkie państwa członkowskie zasadniczo odpowiadają na wnioski, w latach 2020–2024 nadal **nie otrzymano odpowiedzi na 317 000 wniosków o udzielenie informacji**. Aż **jedna trzecia państw członkowskich** wysłała mniej odpowiedzi, niż wynosiła liczba otrzymanych wniosków, przy czym średnio **bez odpowiedzi pozostało około 5,8 % wniosków, w porównaniu z 4,1 % w 2019 r. i 3,6 % w 2016 r.** Ta rosnąca tendencja do niewywiązywania się z obowiązku udzielania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji jest alarmująca, biorąc pod uwagę potencjalnie poważne skutki nieudzielenia informacji.

Spśród państw członkowskich, które otrzymały największą liczbę wniosków, Bułgaria nie odpowiedziała na 31 % otrzymanych wniosków (105 000), Chorwacja – na 15,5 % (44 000), Hiszpania – na 15 % (39 800), Grecja – na 14 % (39 800), Polska – na 5,5 % (49 000), Francja – na 4 % (10 400), a Rumunia – na 3,4 % (32 000). Włochy, które otrzymały trzecią co do wielkości liczbę wniosków wśród państw członkowskich, zdołały odpowiedzieć na prawie wszystkie z nich.

Państwem członkowskim o **najwyższym odsetku wniosków bez odpowiedzi** był Cypr (62 % otrzymanych wniosków). Natomiast na Łotwie, Litwie, w Irlandii i Portugalii liczba odpowiedzi wysłanych w tym okresie przekroczyła liczbę otrzymanych wniosków o 1–4 %, co mogło być skutkiem wysyłania zaległych odpowiedzi. Aby zapoznać się ze szczegółową analizą danych statystycznych poszczególnych państw członkowskich w zakresie odpowiedzi na wnioski, zob. sekcja 3 dokumentu roboczego służb Komisji.

➤ **Rosnąca liczba wniosków o udzielenie informacji, na które nie udzielono odpowiedzi**

Chociaż wszystkie państwa członkowskie zasadniczo odpowiadają na wnioski, w latach 2020–2024 **317 000 wniosków o udzielenie informacji pozostało bez odpowiedzi**. Liczba ta odpowiada **5,8 % wszystkich wniosków** w porównaniu z 4,1 % w 2019 r. Tendencja wzrostowa, jeżeli chodzi o naruszanie obowiązku udzielania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji jest alarmująca, biorąc pod uwagę potencjalnie poważne skutki nieudzielenia informacji. Państwami członkowskimi, które nie odpowiedziały na największy odsetek otrzymanych wniosków, były Cypr, Bułgaria, Chorwacja, Hiszpania i Grecja.

²⁷ Za nimi uplasowało się kilka państw członkowskich, których udział w ogólnej liczbie odpowiedzi przesłanych za pośrednictwem ECRIS wyniósł około 5 %: Francja (254 000 wysłanych odpowiedzi), Chorwacja (239 000), Bułgaria (238 000) i Grecja (235 800).

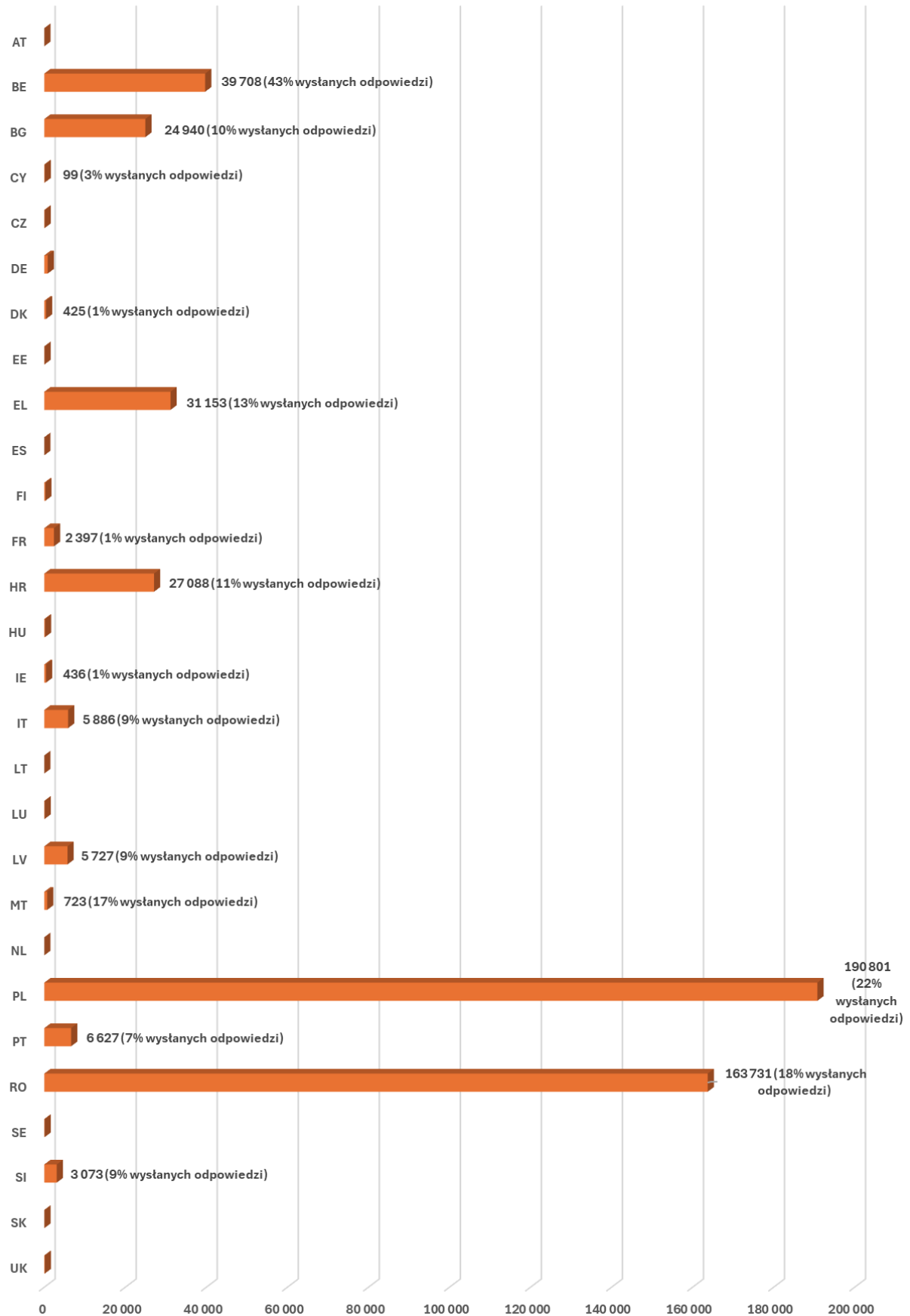
2.7. Odpowiedzi udzielone po przewidzianym prawem terminie

Kolejnym powtarzającym się problemem jest nieudzielanie odpowiedzi na wnioski w przewidzianych prawem terminach²⁸. Na poniższych wykresach przedstawiono – w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich – przegląd całkowitej liczby i odsetka odpowiedzi wysłanych po upływie przewidzianych prawem terminów w latach 2020–2024 oraz przegląd wniosków, w przypadku których termin udzielenia odpowiedzi upłynął, zarejestrowanych na koniec każdego roku kalendarzowego²⁹.

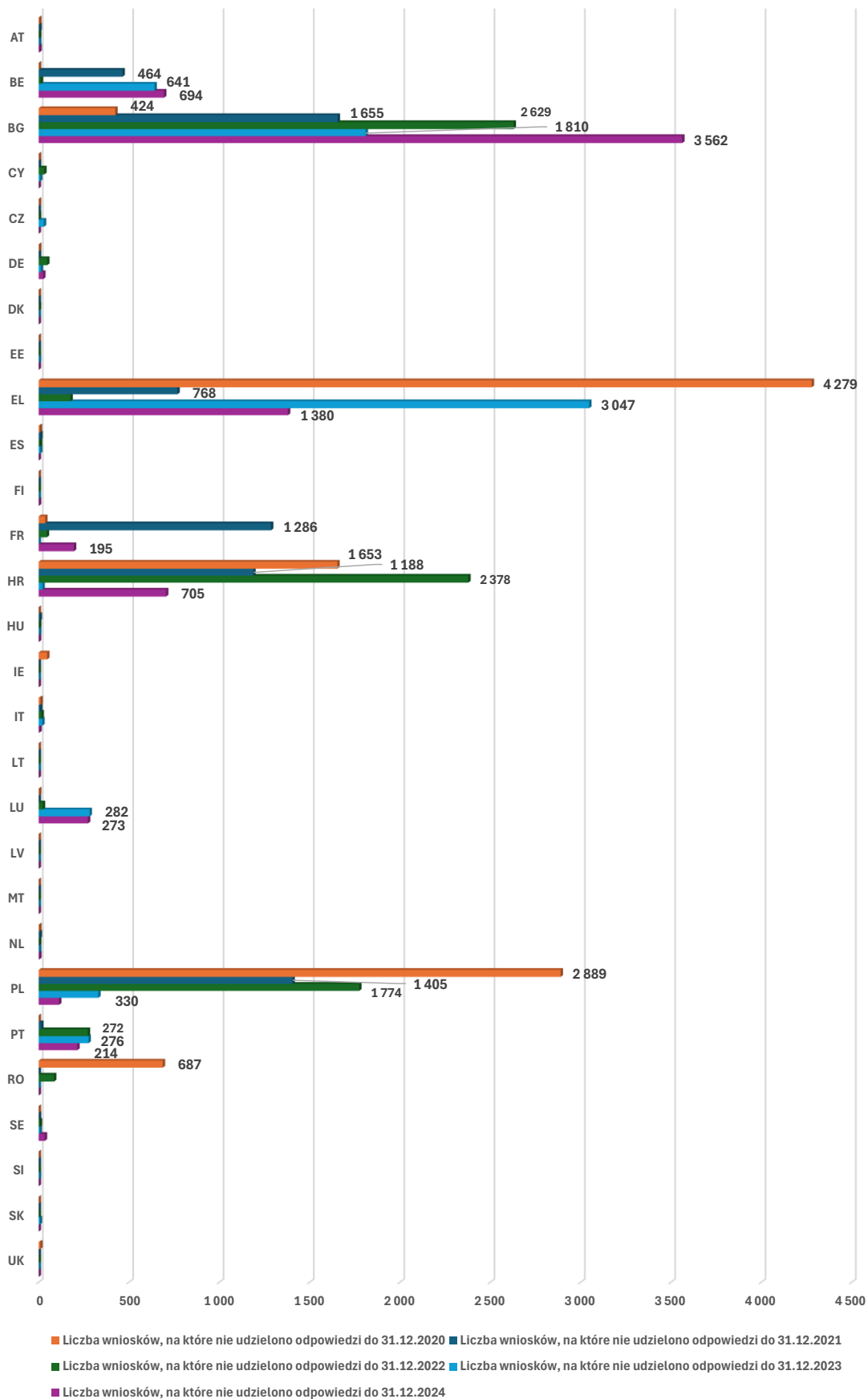
²⁸ Zob. sekcja 1.2 powyżej.

²⁹ Więcej szczegółowych informacji można znaleźć w dokumencie roboczym służb Komisji: roczne dane dotyczące odpowiedzi przesłanych po przewidzianym prawem terminie przedstawiono w sekcji 2.6, a dane statystyczne poszczególnych państw członkowskich dotyczące spóźnionych odpowiedzi – w sekcji 3.

Łączna liczba odpowiedzi wysłanych po terminie
według państw członkowskich, 2020-2024

Liczba wniosków, na które nie udzielono odpowiedzi – stan na ostatni dzień roku, według państw członkowskich

W latach 2020–2024 przesłano ponad **500 000 odpowiedzi po upływie przewidzianego prawem terminu**, co stanowi **9,7 % całkowitej** liczby odpowiedzi wysłanych w tym okresie. Ponadto zarejestrowano **38 000 wniosków**, w przypadku których upłynął termin udzielenia odpowiedzi, co stanowi **0,7 %** wszystkich wniosków.

Liczby te wskazują na **znaczłą poprawę**, jeżeli chodzi o terminowość odpowiedzi na wnioski. W porównaniu z danymi odniesienia za 2019 r.³⁰ **liczba spóźnionych odpowiedzi zmniejszyła się o połowę**, a **liczba wniosków, w przypadku których upłynął termin udzielenia odpowiedzi**, zmniejszyła się ponad pięciokrotnie.

Pomimo ogólnego spadku liczby odpowiedzi udzielonych po przewidzianym prawem terminie, w kilku państwach członkowskich wciąż występuje problem spóźnionych odpowiedzi, który odnotowano już w poprzednich sprawozdaniach statystycznych. Chociaż w zdecydowanej większości państw członkowskich odsetek spóźnionych odpowiedzi wynosi poniżej 0,5 %, **trudności z dotrzymaniem terminów** dotyczą głównie tych **państw członkowskich**, które miały do czynienia z **ogromną liczbą wniosków o udzielenie informacji**³¹ (PL: w latach 2020–2024 22 % odpowiedzi wysłano z opóźnieniem, co odpowiadało liczbie 190 800 spóźnionych odpowiedzi), RO (18 %; 163 700), EL (13 %; 31 200), HR (11 %; 27 000), BG (10 %; 24 900), IT (9 %; 5 900)), oraz kilka innych państw członkowskich (BE (43 %; 39 700), MT (17 %; 700), LV (9 %; 5 700), SI (9 %; 3 000), PT (7 %; 6 600)).

Problem wniosków, w przypadku których **termin udzielenia odpowiedzi upłynął**, co doprowadziło do spóźnionych odpowiedzi lub braku odpowiedzi, **był marginalny**. Dotyczył 3,5 % wniosków w Grecji (9 600 wniosków, których termin upłynął), 3 % w Bułgarii (10 100), 2 % w Chorwacji (5 900), 2 % w Belgii (1 800), 2 % w Luksemburgu (600), 1 % w Polsce (6 500) i 1 % we Francji (1 600).

➤ **Znaczna poprawa terminowości udzielania odpowiedzi na wnioski**

W porównaniu z danymi odniesienia za 2019 r. w latach 2020–2024 **liczba spóźnionych odpowiedzi zmniejszyła się o połowę**, a **liczba wniosków, w przypadku których termin udzielenia odpowiedzi upłynął**, zmniejszyła się ponad pięciokrotnie. Po upływie przewidzianego prawem terminu przesłano jednak **500 000 odpowiedzi (9,7 % całkowitej liczby odpowiedzi)**, oraz zarejestrowano **38 000 wniosków, w przypadku których upłynął termin udzielenia odpowiedzi (0,7 % wszystkich wniosków)**.

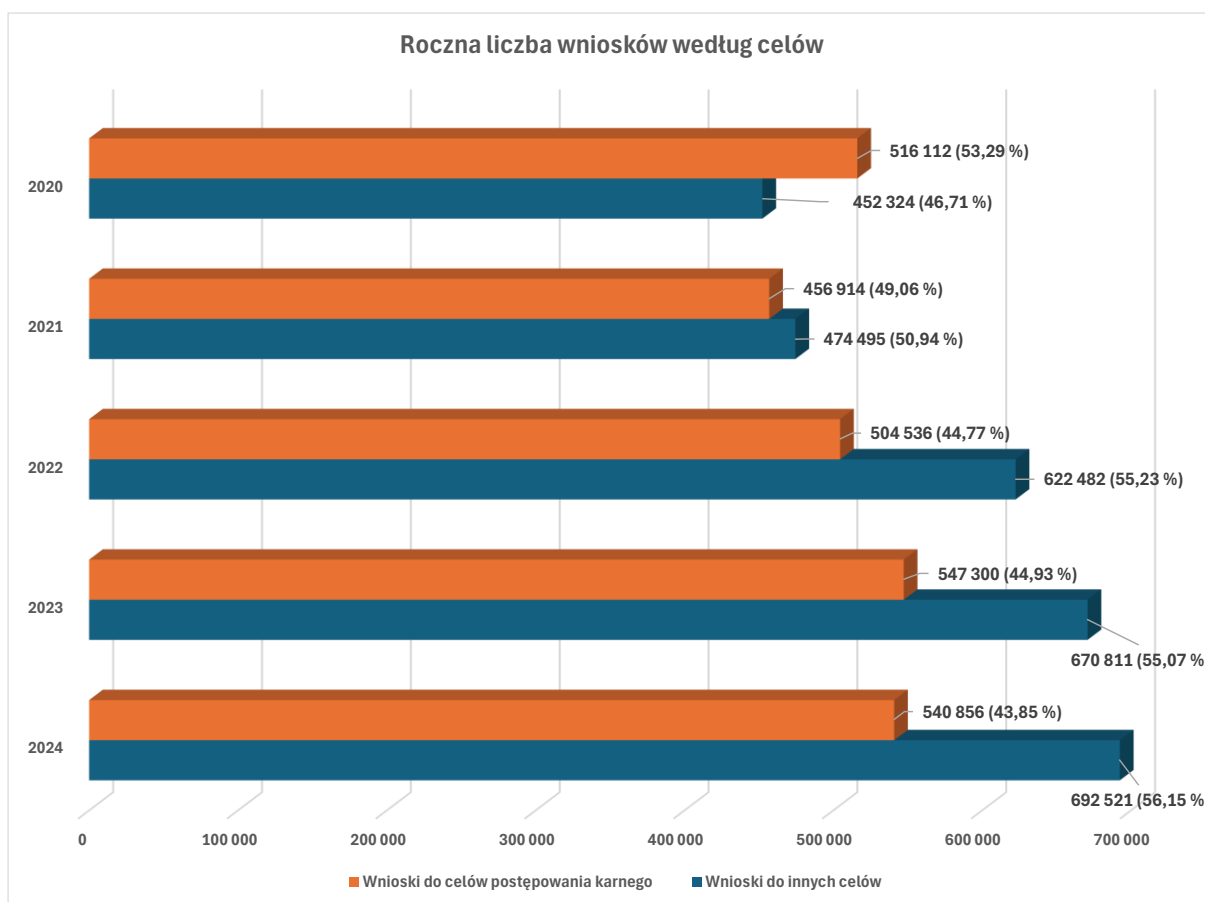
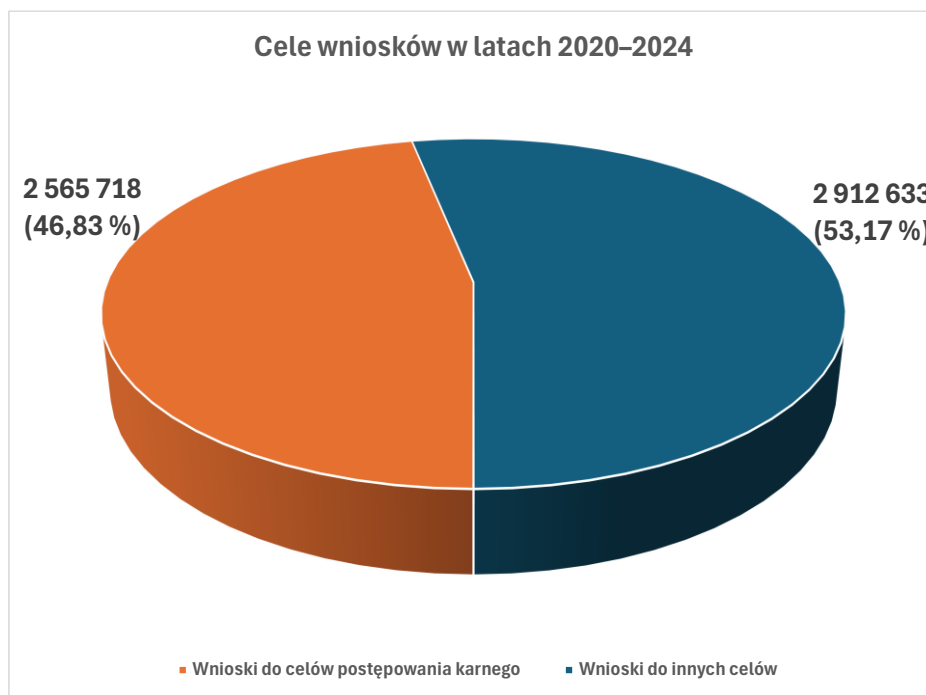
Problem spóźnionych odpowiedzi dotyczył głównie państw członkowskich, które miały do czynienia z **ogromną liczbą wniosków o udzielenie informacji** (Polska, Rumunia, Grecja, Chorwacja, Bułgaria i Włochy), choć nie tylko (Belgia i Malta).

2.8. Wnioski złożone do celów postępowania karnego oraz do innych celów

Na poniższych wykresach przedstawiono odpowiednie proporcje wniosków złożonych do celów postępowania karnego i wniosków złożonych do innych celów w całym okresie sprawozdawczym 2020–2024 i w ujęciu rocznym.

³⁰ 190 000 spóźnionych odpowiedzi (18,4 % wszystkich odpowiedzi); 42 000 wniosków, w przypadku których upłynął termin udzielenia odpowiedzi.

³¹ Z wyjątkiem Francji.

Przez wiele lat odsetek wniosków złożonych do celów innych niż postępowanie karne wynosił średnio 20 % wszystkich wniosków. Jak wspomniano powyżej, w **2019 r.** nastąpiła **diametralna zmiana w użytkowaniu systemu, z którego zaczęto korzystać do celów postępowania karnego równie często jak do innych celów (50 % / 50 %).**

Tendencja ta utrzymywała się w kolejnych latach, a w **2024 r. wnioski złożone do celów innych niż postępowanie karne** stanowiły **56 % wszystkich wniosków**, co odpowiadało liczbie **692 500** wniosków. Liczba **wniosków złożonych do celów postępowania karnego** utrzymywała się na stałym poziomie i wynosiła około **540 000**.

Wzrost liczby wniosków złożonych do celów innych niż postępowanie karne wynika głównie ze **znacznego wzrostu liczby wniosków dotyczących kontroli przed podjęciem działalności zawodowej lub zorganizowanej działalności wolontariackiej związanej z bezpośrednimi i regularnymi kontaktami z dziećmi**, zgodnie z **dyrektywą 2011/93/UE**³². W **2024 r.** wysłano łącznie **233 400** takich wniosków, co stanowi znaczny wzrost w porównaniu z 115 000 wnioskami wysłanymi w 2019 r. Drugim czynnikiem, który miał na to wpływ, było niemal podwojenie liczby **ogólnych wniosków dotyczących kontroli do celów administracyjnych** w porównaniu z 2019 r., czego skutkiem jest 34 100 takich wniosków w 2024 r. Po trzecie, 2024 r. liczba wniosków związanych z **weryfikacją na potrzeby zatrudnienia** była **siedmiokrotnie wyższa** niż w 2019 r. i wyniosła 14 000. **Roczna liczba wniosków od osób fizycznych o udzielenie informacji z rejestru karnego dotyczących ich samych** utrzymuje się niemal na tym samym wysokim poziomie od 2019 r. – **380 400 wniosków**.

Państwem członkowskim odpowiedzialnym za wzrost liczby wniosków złożonych do celów innych niż postępowanie karne są głównie **Niemcy**, w których w latach 2020–2024 złożono prawie **2 mln takich wniosków (68 % wszystkich wniosków do innych celów)**.

W 2024 r. większość wniosków do celów innych niż postępowanie karne złożyły **osoby fizyczne, które chciały uzyskać informacje z rejestru karnego dotyczące ich samych: 55 % wniosków do celów innych niż postępowanie karne** i 31 % wszystkich wysłanych wniosków. Odsetek wniosków składanych w takich celach spadł jednak z poziomu 70 %, jaki odnotowano w roku odniesienia 2019. Druga co do wielkości liczba wniosków dotyczyła **kontroli przed podjęciem zatrudnienia zgodnie z dyrektywą 2011/93/UE (34 % wniosków do celów innych niż postępowanie karne**³³, w porównaniu z 22 % w 2019 r.). Odsetek ogólnych wniosków **do celów administracyjnych** stanowił 3,8 % wniosków do celów innych niż postępowanie karne w 2019 r. i wzrósł do 5 % w 2024 r. (i 3 % wszystkich wniosków), co stanowi trzeci co do wielkości odsetek. Liczba wniosków do celów **uzyskania innego obywatelstwa** była w 2024 r. czterokrotnie wyższa niż w 2019 r. i znalazła się na czwartym miejscu – **2,5 % (17 400)**. Ponadto wnioski związane z **weryfikacją na potrzeby zatrudnienia** stanowiły **2 % wniosków złożonych do celów innych niż postępowanie karne**³⁴.

Ponieważ **wykorzystanie kategorii celów wniosków** podczas zwracania się o informacje za pośrednictwem ECRIS **różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich**, nie jest możliwe wyciągnięcie jednoznacznych wniosków z obecnych statystyk dotyczących liczby wniosków w każdej **podkategorii**. Niektóre państwa członkowskie zazwyczaj stosują jedynie ogólne kategorie wniosków, np. „cel administracyjny” lub „weryfikacja na potrzeby zatrudnienia”, zamiast wskazywać konkretny cel wniosku.

³² Dyrektywa 2011/93/UE w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1.

³³ 19 % wszystkich złożonych wniosków.

³⁴ Więcej informacji na temat liczby wniosków dotyczących różnych kategorii celów w latach 2020–2024 można znaleźć w sekcji 2.7 dokumentu roboczego służb Komisji.

Ze statystyk wynika również, że **kilka państw członkowskich korzysta z ECRIS wyłącznie lub prawie wyłącznie do celów postępowania karnego** (Belgia – 100 % wniosków; Węgry i Słowenia – 99 %; Chorwacja i Luksemburg – 96 %; Irlandia – 93 %; Włochy – 91 %; Słowacja – 86 %). Z drugiej strony niektóre państwa członkowskie zwracają się o informacje **niemal wyłącznie do celów innych niż postępowanie karne** (Hiszpania – 97 % wniosków; Grecja – 93 %; Czechy – 88 %; Cypr – 97 % wniosków złożonych w latach 2022 i 2024). Obie te tendencje prowadzą do braku istotnych informacji, co może mieć poważne skutki.

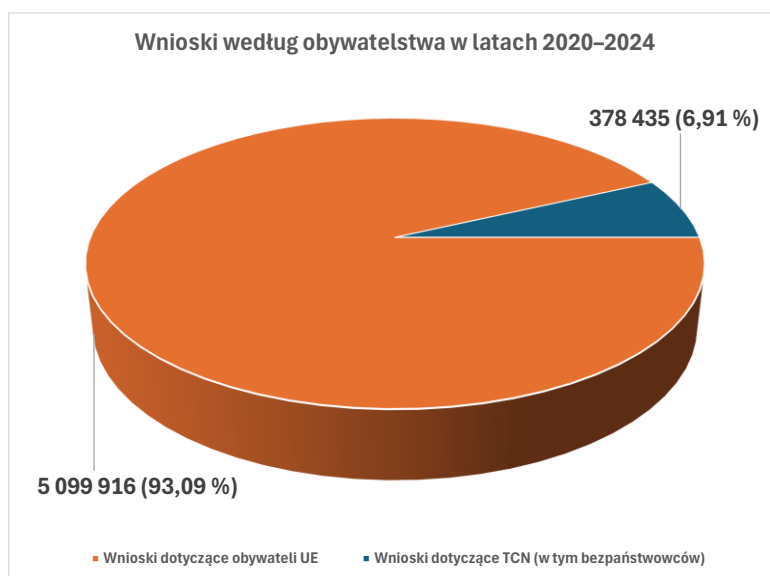
➤ **System ECRIS jest częściej wykorzystywany do celów innych niż postępowanie karne niż do celów postępowania karnego!**

Diametralna zmiana w wykorzystaniu ECRIS rozpoczęła się w 2019 r., kiedy to **coraz częściej** zaczęto korzystać z systemu **do celów innych niż postępowanie karne** (np. weryfikacja przed zatrudnieniem, wnioski o informacje z rejestru karnego dotyczące samych wnioskujących itp.). W 2024 r. wnioski te stanowiły **56 % wszystkich wysłanych wniosków, co odpowiada liczbie 692 500 wniosków**.

Wzrost ten wynika głównie z trzech czynników. Po pierwsze, z **podwojenia** – w porównaniu z 2019 r. – **liczby wniosków dotyczących kontroli przed podjęciem działalności związanej z kontaktami z dziećmi**, zgodnie z **dyrektywą 2011/93/UE** (233 400 wniosków, co stanowi 34 % wniosków złożonych w celach innych niż postępowanie karne). Po drugie, z **dużej liczby wniosków składanych przez osoby fizyczne o udzielenie informacji z rejestru karnego dotyczących ich samych** (380 400 wniosków, 55 %). Po trzecie, z **niemal dwukrotnie większej liczby ogólnych wniosków w celach administracyjnych** (34 100 wniosków, 5 %).

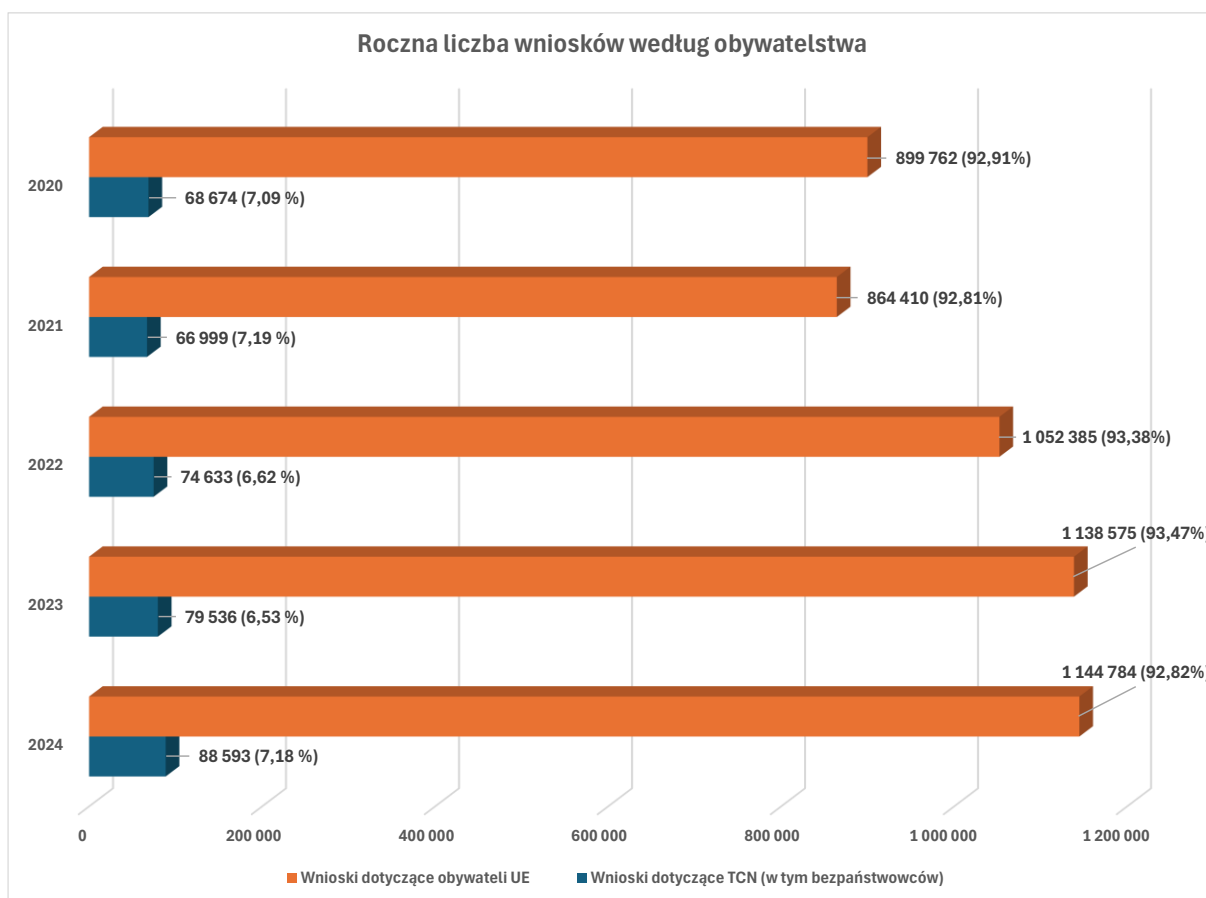
2.9. Wnioski dotyczące obywateli Unii i obywateli państw trzecich (TCN)

Poniższe wykresy przedstawiają odpowiednie proporcje wniosków dotyczących obywateli UE i wniosków dotyczących TCN w całym okresie sprawozdawczym 2020–2024 i w ujęciu rocznym³⁵.

³⁵

Zob. również tabela w sekcji 2.8 dokumentu roboczego służb Komisji.

Średnio **93 %** wszystkich wniosków wysłanych w latach 2020–2024 dotyczyło **obywateli UE**, natomiast około 7 % (378 400 wniosków) dotyczyło **TCN**. Odsetek wniosków dotyczących bezpieczeństwa jest marginalny (0,01 %, 550 wniosków).

Chociaż **odsetek wniosków o udzielenie informacji dotyczących TCN** utrzymuje się na **tym samym poziomie** od 2019 r., to **faktyczna liczba takich wniosków** stale rośnie i w **2024 r. wyniosła 88 600**.

W 2019 r. przyjęto przepisy uzupełniające³⁶, w których ustanowiono scentralizowany system ECRIS-TCN umożliwiający sprawną identyfikację jednego lub większej liczby państw członkowskich posiadających informacje w rejestrach karnych dotyczące TCN skazanych w UE. Gdy system zacznie działać, umożliwi on sprawniejszą wymianę informacji dotyczących TCN za pośrednictwem ECRIS, co powinno przyczynić się do znacznego wzrostu liczby wniosków o udzielenie informacji.

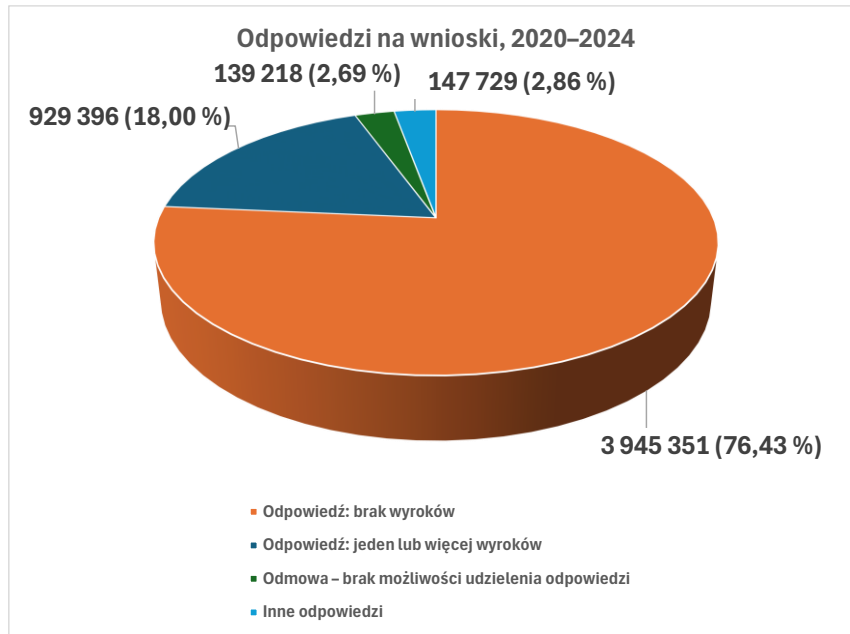
➤ **ECRIS nadal rzadko wykorzystywany w przypadku TCN**

W latach 2020–2024 średnio **93 %** wszystkich wniosków dotyczyło obywateli UE, a około **7 %** – **obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa**. Liczba wniosków o udzielenie informacji dotyczących TCN stale rośnie od 2017 r. i w **2024 r. przekroczyła 88 000**. Oczekuje się, że uruchomienie **ECRIS-TCN** doprowadzi do znacznego wzrostu wymienianych informacji dotyczących TCN za pośrednictwem ECRIS.

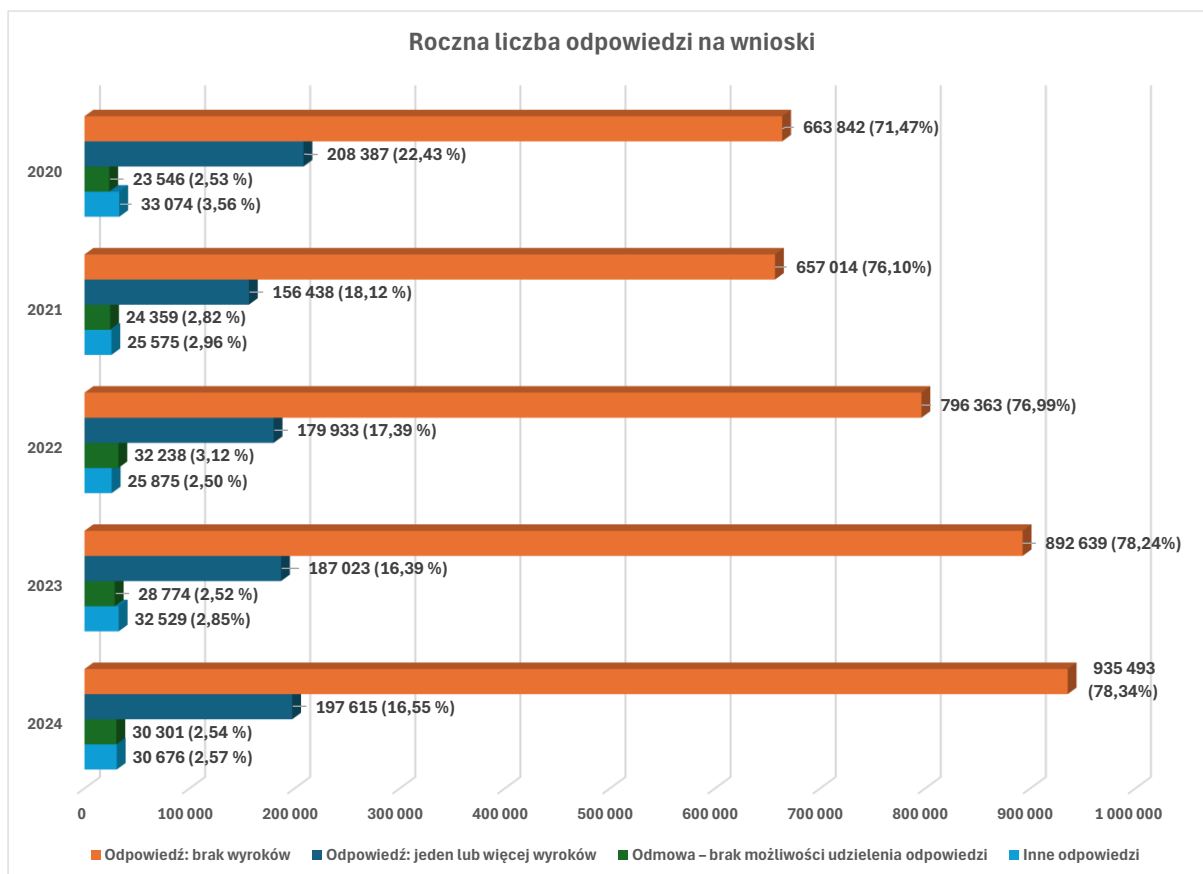
³⁶ Rozporządzenie 2019/816/UE ustanawiające ECRIS-TCN, Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 1; dyrektywa 2019/884/UE.

2.10. Odpowiedzi zawierające informacje o wyrokach skazujących

Na poniższych wykresach przedstawiono odpowiednie odsetki odpowiedzi na wnioski zawierające informacje na temat co najmniej jednego wyroku skazującego, odpowiedzi bez informacji o wyroku skazującym, odpowiedzi odmownych i innych odpowiedzi w całym okresie sprawozdawczym 2020–2024 i w ujęciu rocznym.³⁷

³⁷ Zob. przypis 11. Zob. również tabela w sekcji 2.9 dokumentu roboczego służb Komisji.

W ciągu 13 lat działania systemu ECRIS **średnio 23 % odpowiedzi zawierało informacje na temat wcześniejszych wyroków skazujących**. Oznacza to, że w **blisko jednym na cztery przypadki dana osoba była już skazana** co najmniej jeden raz, co dowodzi wartości systemu ECRIS jako narzędzia uzyskiwania informacji z rejestrów karnych.

Przez wiele lat odsetek ten utrzymywał się na stabilnym poziomie około 30 %, po czym **nagle spadł do 19 % w 2019 r.**, a następnie do **16,6% w 2024 r.**, równoległe z gwałtownym wzrostem liczby wniosków składanych do celów innych niż postępowanie karne. Jest to **pozytywny sygnał**, że większość osób fizycznych, których dotyczą wnioski o udzielenie informacji związane między innymi z weryfikacją na potrzeby zatrudnienia, uzyskania licencji lub kontrolą do celów administracyjnych, nie miała wcześniej żadnych wyroków skazujących.

W **2024 r. liczba odpowiedzi zawierających informacje o wyrokach skazujących** wynosiła **197 600** odpowiedzi na wszystkie wnioski o udzielenie informacji (wzrost z 188 000 w 2019 r.). Odpowiedzi niezawierające informacji o wyrokach skazujących stanowiły 78 % wszystkich odpowiedzi, a inne odpowiedzi i odmowy stanowiły 5 % wszystkich odpowiedzi.

➤ **Jedynie 16,6 % odpowiedzi ujawniło istnienie wcześniejszych wyroków skazujących**

W ciągu 13 lat od uruchomienia ECRIS średnio na **23 % wniosków o udzielenie informacji otrzymano odpowiedzi zawierające informacje na temat wcześniejszych wyroków skazujących** osoby, której dotyczył wniosek. Równoległe z gwałtownym wzrostem od 2019 r. liczby wniosków składanych do celów innych niż postępowanie karne w odniesieniu do osób, które zazwyczaj nie były wcześniej skazane, **odsetek, o którym mowa powyżej, nadal spadał, osiągając w 2024 r. poziom 16,6 %**. Niemniej ponad **197 000 odpowiedzi** udzielonych w tamtym roku zawierało informacje na temat wcześniejszych wyroków skazujących.